

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIĘDZYNARODOWEGO INSTYTUTU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
OD DNIA 1 STYCZNIA DO DNIA 31 GRUDNIA 2017 R.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego wzoru sprawozdania z działalności fundacji (Dz. U. z 2001 r., Nr 50, poz. 529 ze zm.)

1. Nazwa fundacji:

Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego

2. Siedziba i adres fundacji:

Ul. Klimczaka 17 lok. 95, 02-797 Warszawa

3. Aktualny adres do korespondencji:

Ul. Klimczaka 17 lok. 95, 02-797 Warszawa

4. Adres poczty elektronicznej (e-mail):

biuro@miso.org.pl

5. Numer i data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym:

Krajowy Rejestr Sądowy nr 0000412377 z dnia 24.02.2012 r.

6. Statystyczny numer identyfikacyjny w systemie REGON:

146028040

7. Dane dotyczące członków Zarządu Fundacji:

(imię i nazwisko oraz pełniona funkcja):

- 1) Mateusz Komorowski – Prezes Zarządu Fundacji
- 2) Maciej Pisz – Wiceprezes Zarządu Fundacji
- 3) Hanna Banaszek – Sekretarz Zarządu Fundacji
- 4) Maciej Rafał Gorgol – Członek Zarządu Fundacji
- 5) Karolina Lucyna Madej – Członek Zarządu Fundacji
- 6) Magdalena Dorota Mirowska – Członek Zarządu Fundacji
- 7) Aleksandra Barbara Papierzańska – Członek Zarządu Fundacji

8. Cele statutowe fundacji:

Celem Fundacji jest promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego, krzewienie postaw obywatelskich oraz działanie na rzecz zwiększenia zaangażowania obywateli w życie publiczne i gospodarcze kraju, a w szczególności:

- a) pomoc w zdobywaniu i pogłębianiu wiedzy i kwalifikacji przydatnych obywatelom w ich działalności społeczno-politycznej oraz aktywności zawodowej;
- b) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- c) upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- d) propagowanie samorządności;
- e) działanie na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy międzynarodowej;
- f) ułatwianie obywatelom kontaktów z instytucjami i organizacjami międzynarodowymi;

- g) rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- h) upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i turystyki;
- i) promocja i ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- j) upowszechnianie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym;
- k) wspomaganie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości.

9. Zasady, formy i zakres działalności statutowej fundacji:

Fundacja realizuje swoje cele poprzez:

- a) prowadzenie szeroko rozumianej działalności edukacyjnej, badawczej, informacyjnej, wydawniczej i publicystycznej;
- b) współpracę z krajowymi i zagranicznymi osobami fizycznymi i prawnymi, instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami oraz z organami administracji samorządowej i państwowej;
- c) aktywne uczestnictwo w życiu publicznym;
- d) występowanie z wnioskami i opiniami do właściwych władz, urzędów oraz sądów w sprawach związanych z celami Fundacji;
- e) ustanawianie i przyznawanie stypendiów i dotacji na rzecz osób fizycznych i prawnych, nie wyłączając członków Zarządu Fundacji;
- f) organizowanie i prowadzenie wykładów, debat, kursów, szkoleń, warsztatów, seminariów, konwersatoriów, sympozjów, konferencji, festiwali.

10. Realizacja celów statutowych w roku sprawozdawczym:

❖ Jubileusz 5-lecia działalności MISO

24 lutego 2017 roku w Warszawie odbyła się uroczystość z okazji Jubileuszu 5-lecia istnienia i działalności Międzynarodowego Instytutu Społeczeństwa Obywatelskiego. W uroczystościach jubileuszowych wzięli udział członkowie Zarządu i Rady Programowej Fundacji oraz licznie zaproszeni goście: przedstawiciele wielu branż i środowisk, w tym wykładowcy akademicy, dyplomaci, architekci, lekarze, prawnicy, dziennikarze, artyści, reprezentanci świata biznesu oraz przedstawiciele różnych organizacji pozarządowych współpracujących z Międzynarodowym Instytutem Społeczeństwa Obywatelskiego.

Spotkanie rozpoczęło się od uroczystej projekcji krótkiego filmu o historii Międzynarodowego Instytutu Społeczeństwa Obywatelskiego, jego działalności i planach na przyszłość.

Po projekcji filmu, w imieniu Zarządu Fundacji, głos zabrał Mateusz Komorowski, Fundator i Prezes MISO. Następnie, w imieniu Rady Programowej, wystąpili prof. Marek Chmaj i prof. Renata Mieñkowska-Norkiene.

W swoich wystąpieniach reprezentanci Międzynarodowego Instytutu Społeczeństwa Obywatelskiego wspominali liczne inicjatywy i projekty, które

udało się zrealizować podczas pięciu lat działalności Fundacji. Jednocześnie zostały przedstawione dalsze plany i kierunki rozwoju MISO.

❖ **Bezpieczeństwo państwa: temat dla społeczeństwa obywatelskiego?**

6 kwietnia 2017 roku odbyło się VI spotkanie w ramach Klubu Debat o Społeczeństwie Obywatelskim pt. „Bezpieczeństwo państwa: temat dla społeczeństwa obywatelskiego?” z udziałem Gości Specjalnych: gen. Stanisława Kozieja i gen. Adama Rapackiego, a także w obecności zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich płk. Krzysztofa Olkowicza. Spotkanie zorganizowane przez Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Fundację Konrada Adenauera w Polsce stworzyło płaszczyznę do rozmów na temat bezpieczeństwa państwa i roli jaką pełni w tym obszarze społeczeństwo obywatelskie.

Dyskusję rozpoczęło wprowadzenie gen. Stanisława Kozieja, w którym Gość Specjalny podjął się diagnozy bieżącej sytuacji geopolitycznej państwa w kontekście polityki obronnej i działań dyplomatycznych. W swoim wystąpieniu prof. Koziej wskazał na rosnące znaczenie sieciowego zaangażowania instytucji państwa w umacnianiu bezpieczeństwa kraju - zwłaszcza w kontekście zapobiegania, zdecentralizowanym ze swojej natury, atakom terrorystycznym. Jednym z zadań państwa w tym zakresie jest – zdaniem generała Kozieja – powszechne uświadamianie obywateli o potencjalnych zagrożeniach w celu wypracowania mechanizmów wczesnego ostrzegania.

Następnie głos zabrał gen. Adam Rapacki, koncentrując swoje wystąpienie na różnorodnych aspektach bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego państwa oraz działalności służb mundurowych w tym zakresie. Gość Klubu Debat przedstawił podczas swojej prelekcji liczne historie i interesujące anegdoty ze swojej wieloletniej pracy w polskiej policji i administracji rządowej. Odnosząc się do bieżącej sytuacji w służbach mundurowych generał wskazał, że wypaczeniem jest odchodzenie wysoko postawionych funkcjonariuszy, w sile wieku, na emeryturę. W kontekście wymiaru obywatelskiego w budowaniu bezpieczeństwa kraju, gen. Rapacki wskazał, że państwu potrzebne są autorytety i pozytywistyczna praca u podstaw ludzi oddanych służbie Rzeczypospolitej.

W dalszej części spotkania głos zabrali zgromadzeni na sali Goście, zadając liczne pytania m.in. o znaczenie potrzeby wypracowania strategii bezpieczeństwa państwa w kontekście zagrożeń płynących z cyberprzestrzeni, aktualną politykę kadrową w wojsku i służbach specjalnych oraz jej wpływ na zdolność do prowadzenia działań obronnych i operacyjnych, a także o ocenę zmian legislacyjnych skutkujących likwidacją prokuratur wojskowych. Zainteresowanie audytorium wzbudziły również kwestie wpływu aktualnej sytuacji imigracyjnej ze Wschodu na bezpieczeństwo Polski, konstytucyjne instrumenty wpływu przez Prezydenta RP na politykę bezpieczeństwa państwa oraz próba poszukiwania w przestrzeni publicznej męstwa stanu europejskiego formatu, na wzór wybitnych europejskich polityków – Charles'a de Gaulle'a, Konrada Adenauera czy Margaret Thatcher.

Uczestnicy Klubu Debat zastanawiali się wspólnie również nad następującymi zagadnieniami:

- próby zdefiniowania społeczeństwa obywatelskiego w aspekcie bezpieczeństwa państwa;

- relacja pomiędzy kształtującym się społeczeństwem obywatelskim a poziomem bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa;
- rola społeczeństwa obywatelskiego w zastępowaniu lub realizacji funkcji i instytucji państwowych;
- społeczeństwo obywatelskie - wzmocnienie czy osłabienie bezpieczeństwa państwa?;
- narzędzia społeczeństwa obywatelskiego oddziałujące na politykę bezpieczeństwa państwa;
- zaangażowanie obywateli w takie inicjatywy jak np. Ochotnicze Straże Pożarne, Straże/Patrole Obywatelskie i in.;
- Wojska Obrony Terytorialnej;
- ocena aktualnej sytuacji w służbach mundurowych - w szczególności w wojsku, policji i służbach specjalnych.

Klub Debat o Społeczeństwie Obywatelskim to projekt zainicjowany w 2015 roku przez Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Fundację Konrada Adenauera w Polsce. W ramach tego projektu organizujemy dyskusje z wybitnymi postaciami życia publicznego, poświęcone problemom, wyzwaniom i szansom, stojącym przed nowoczesnym społeczeństwem obywatelskim. Do debat Klubu zapraszamy aktywnych liderów organizacji pozarządowych, think tanków, przedstawicieli biznesu, kultury, nauki, polityki, administracji i mediów. Celem projektu jest promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego, krzewienie postaw obywatelskich, zwiększenie poziomu partycypacji społeczno-obywatelskiej oraz poszerzanie wiedzy w wybranych obszarach życia publicznego. Spotkania są również okazją do nieformalnych konwersacji z naszymi gośćmi oraz wymiany poglądów, doświadczeń i pomysłów z innymi osobami, zaangażowanymi w ideę budowy społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

❖ **Do czego potrzebne nam uwagi porównawcze, gdy piszemy o prawie?**

Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego objął patronat honorowy nad spotkaniem naukowym pt. „Do czego potrzebne nam uwagi porównawcze, gdy piszemy o prawie?”, zorganizowanym przez Koło Naukowe Komparatystyki Prawniczej działające przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, które odbyło się w charakterze prelekcji dwóch prelegentów: prof. Ewy Łętowskiej oraz prof. Ryszarda Piotrowskiego.

Spotkanie, którym Koło Naukowe Komparatystyki Prawniczej WPIA UW rozpoczęło swoją działalność, odbyło się 20 kwietnia 2017 roku o godzinie 20:00 w sali 1.3 Collegium Iuridicum II przy ulicy Lipowej 4 w Warszawie.

Koło Naukowe Komparatystyki Prawniczej powstało w 2017 roku z inicjatywy studentów WPIA UW, osób zainteresowanych prawem, a szczególnie patrzaniem na nie w nieco szerszym kontekście. Celem inicjatywy jest popularyzacja porównawczych studiów nad prawem. Założyciele chcieliby zwiększyć potencjał naukowy swojego wydziału, między innymi poprzez organizację licznych spotkań z interesującymi gośćmi, podejmowanie się pisania artykułów naukowych, branie udziału w konferencjach czy też organizację własnej konferencji, jednak przede wszystkim, podstawową misją dla inicjatorów jest stworzenie środowiska osób o podobnych

zainteresowaniach. Opiekunem Koła jest prof. Ryszard Piotrowski. Jego zdaniem „*prawo, zwłaszcza rozumiane jako sztuka sądenia o tym, co dobre i słuszne, wymaga analizy porównawczej, zarówno wtedy, kiedy chcemy je stosować, jak i wtedy, kiedy naszym celem jest tworzenie przepisów, a zwłaszcza wtedy, kiedy próbujemy zmierzyć się z normatywnym pluralizmem współczesnego świata w ramach studiów i refleksji naukowej. Z tych względów praktyczna przydatność komparatystyki prawniczej dorównuje jej intelektualnej atrakcyjności*”.

❖ **MISO patronem honorowym międzynarodowej konferencji POZiMUN 2017**

Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego objął patronatem honorowym międzynarodową konferencję: Poznań International Model United Nations 2017 (POZiMUN 2017) pt. „The World in Turmoil: Challenges for Sustainable Development”, która odbyła się w dniach 4-7 maja 2017 roku. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego i Dyplomacji „Inter Gentes” UAM, Klub Debat Parlamentarnych UAM oraz IFMSA - Oddział Poznań (Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny).

POZiMUN jest symulacją obrad ONZ, której dydaktyczno-szkoleniowy charakter ma na celu zwrócenie uwagi na wybrane problemy współczesnego świata oraz możliwości i sposoby ich rozwiązania. Zadaniem każdego z uczestników jest wcielenie się w rolę reprezentanta jednego z krajów członkowskich ONZ (z wyjątkiem kraju ojczystego) i stworzenie adekwatnego do rzeczywistej sytuacji politycznej stanowiska politycznego na dyskutowany temat. W celu nadania obradom bardziej realistycznego charakteru uczestnicy muszą dodatkowo zapoznać się z polityką prowadzoną aktualnie przez wszystkie kraje - członków ich grupy symulacyjnej.

Konferencja w 2017 roku była kontynuacją konferencji POZiMUN, które odbyły się w dniach 2-5 maja 2013 r., 1-4 maja 2014 r. i 13-17 lipca 2015 r. na Wydziale Prawa i Administracji UAM. Trzy poprzednie edycje zakończyły się ogromnym sukcesem, przyciągając uczestników z kilkunastu krajów Europy i świata. Podczas POZiMUN 2017, organizatorzy zaangażowali nie tylko studentów z Polski, Europy oraz reszty świata, ale i licealistów zainteresowanych tematyką prawa, prawa międzynarodowego, dyplomacji i prawa europejskiego.

Cele konferencji:

- Zapoznanie z procedurami i działaniami wyspecjalizowanych organów ONZ.
- Zapoznanie z regułami tworzenia rezolucji i rekomendacji ONZ.
- Zapoznanie z terminologią prawnomiędzynarodową i dyplomatyczną w języku angielskim i warunkami prowadzenia dyskusji podczas sesji organów ONZ.
- Przybliżenie uczestnikom współczesnych problemów globalnych i regionalnych oraz możliwości ich rozwiązania.
- Zaznajomienie uczestników z zasadami i mechanizmami negocjacji oraz możliwościami ich wykorzystania.

- Analiza danego problemu prawnomiędzynarodowego z perspektywy różnych państw, z uwzględnieniem ich interesów politycznych oraz gospodarczych.

❖ **MISO członkiem Narodowego Komitetu Przygotowawczego XIX Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów w Soczi**

Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego, w wyniku podpisanego w dniu 28 kwietnia 2017 roku Memorandum oraz Listu intencyjnego, został członkiem Narodowego Komitetu Przygotowawczego, którego celem było wyłonienie i przygotowanie delegacji z Polski do udziału w XIX Światowym Festiwalu Młodzieży i Studentów, zorganizowanym w dniach 14-22 października 2017 roku w Soczi (Rosja). Komitet koordynował wszystkie działania organizacyjno-techniczne związane z uczestnictwem polskiej delegacji w Festiwalu.

Decyzją z dnia 7 lutego 2016 roku, Światowa Federacja Młodzieży Demokratycznej, w porozumieniu z wiodącymi międzynarodowymi organizacjami młodzieżowymi, wyznaczyła Federację Rosyjską na gospodarza XIX Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów. Dotychczas Rosja dwukrotnie przyjmowała gości z całego świata podczas festiwalu w 1957 r. (VI edycja) i w 1985 r. (XII edycja). VI Światowy Festiwal 1957 r. w Moskwie przeszedł do historii jako największe wydarzenie ruchu festiwalowego.

Celem Festiwalu jest zjednoczenie młodzieży z całego świata wokół idei sprawiedliwości, wzmocnienia współpracy międzynarodowej, a także rozwoju dialogu międzykulturowego. Kultuwując ideały ruchu młodzieżowego, XIX Festiwal stał się nowym etapem współpracy międzynarodowej, jednocząc pokolenia w duchu pokoju i przyjaźni. Różnorodność poglądów i opinii – brzmi hasło przewodnie tegorocznego Festiwalu.

Festiwal stał się unikalnym forum dialogu i formą komunikacji globalnej, programem kulturowym, areną wydarzeń sportowych, gdzie uczestnicy uzyskali możliwość omówienia współczesnych wyzwań, związanych z postępowaniem i globalizacją, a także podjęli próbę wypracowania wspólnej drogi ku ich sprostaniu. Prace prowadzone były m.in. w formie paneli dyskusyjnych, otwartych wykładów, konferencji naukowych (tematy: „Kultura i globalizacja”, „Gospodarka globalna”, „Zarządzanie wiedzą”, „Rozwój instytucji społecznych”, „Polityka i bezpieczeństwo międzynarodowe”).

W Festiwalu wzięło udział ponad 20 000 osób, reprezentujących 150 państw świata. Festiwal wspierany był przez ponad 7000 wolontariuszy z najodleglejszych zakątków świata. Oficjalnymi językami Festiwalu było 6 oficjalnych języków ONZ.

❖ **I Ogólnopolski Akademicki Turniej Mediacji i Negocjacji Politycznych DIALOG**

Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Koło Naukowe „Lobbing” Uniwersytetu Warszawskiego, zorganizowali w dniach 31.03 - 1.04.2017 roku I Ogólnopolski Akademicki Turniej Mediacji i Negocjacji Politycznych DIALOG. Przedsięwzięcie zaszczylił swoją obecnością Zagraniczny Gość Honorowy prof. Edward J. Kelly oraz Ambasador Witold Rybczyński, który poprowadził pokazowe negocjacje dyplomatyczne. Turniej adresowany był do studentów

wszystkich ośrodków akademickich w Polsce, a jego celem było budowanie kultury dialogu.

Wydarzenie to było niezwykłą okazją, aby wziąć udział w ciekawych warsztatach i rozwinąć swoje umiejętności negocjacyjne i mediacyjne pod okiem najlepszych praktyków i specjalistów. Wiedzę zdobytą na warsztatach, uczestnicy mogli sprawdzić w praktyce, w serii turniejowych zmagañ z uczestnikami z całego kraju!

Zwycięzcy Turnieju wyjechali do Brukseli na wizytę studyjną, sfinansowaną przez europosłów: Michała Boniego i Danutę Hübner.

❖ **John F. Kennedy - amerykański wizjoner i charyzmatyczny przywódca USA**

29 maja 2017 roku w Domu Spotkań z Historią w Warszawie odbyła się debata z okazji 100-lecia urodzin prezydenta Johna F. Kennedy'ego pt. „John F. Kennedy - amerykański wizjoner i charyzmatyczny przywódca USA”. O dorobku i spuściźnie JFK debatowali: były premier dr Włodzimierz Cimoszewicz, prof. Wawrzyniec Konarski, prof. Zbigniew Lewicki oraz red. Piotr Kraśko. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego, American Center Warsaw oraz Ambasadę Stanów Zjednoczonych Ameryki w Polsce.

Wśród licznie zgromadzonych na widowni gości znaleźli się Alice Chu, Attaché ds. prasowych Ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki w Polsce oraz Longin Pastusiak, Marszałek Senatu RP V kadencji. Debacie towarzyszyła specjalna wystawa zdjęć z Biblioteki Kennedy'ego, prywatnych kolekcji i archiwów rodziny Kennedych.

Spotkanie otworzył Prezes MISO Mateusz Komorowski. Następnie głos zabarała Attaché ds. prasowych Ambasady USA w Polsce Alice Chu, która przybliżyła w swojej przemowie sylwetkę Johna F. Kennedy'ego. Po oficjalnym otwarciu wydarzenia rozpoczęła się dyskusja z udziałem zaproszonych prelegentów. Maciej Gorgol, Sekretarz MISO, występujący w roli moderatora debaty, kierował do panelistów liczne pytania poświęcone różnorodnym aspektom życia, prezydentury i dorobku Johna F. Kennedy'ego. Wśród poruszanych w trakcie debaty zagadnień znalazły się m.in. następujące kwestie:

- otoczenie rodzinne i droga JFK do prezydentury;
- w jaki sposób klimat społeczny USA, 15 lat po zakończeniu II WŚ, wpłynął na wyniesienie do prezydentury młodego polityka Partii Demokratycznej;
- pochodzenie etniczne i wyznanie JFK a jego postawy polityczne i światopoglądowe;
- debata Nixon-Kennedy a standardy uprawiania kampanii politycznych w USA;
- przyczyny popularności prezydenta i jego przemów w odbiorze społecznym;
- prezydentura JFK jako "prezydentura telewizji" - oceny zjawiska;

- diagnoza globalnej sytuacji geopolitycznej na początku lat 60-tych, kondycja świata zastanego przez JFK przy objęciu urzędu;
- wpływ wyboru najmłodszego prezydenta USA w historii na podejście kierownictwa ZSRR (Chruszczowa) do zimnowojennej polityki;
- od inwazji w Zatoce Świń do Kryzysu Kubańskiego - ocena działań JFK wobec sojuszu ZSRR;
- rola Berlina w polityce zagranicznej administracji Kennedy'ego, stosunek do podziału Berlina i Muru Berlińskiego;
- polityka JFK wobec Wietnamu;
- dokonania w zakresie Wyścigu Kosmicznego;
- manifest polityczny "Nowa Granica" - charakterystyka i ocena założeń;
- postulaty ruchu praw obywatelskich a polityka wewnętrzna Białego Domu;
- wpływ Jacqueline Bouvier na kształt Białego Domu i wizerunek JFK jako prezydenta;
- wizerunek JFK po latach w zbiorowej świadomości Amerykanów;
- ocena prezydentury Kennedy'ego.

Dyskusja od samego początku spotkała się z dużym zainteresowaniem licznie zgromadzonej widowni. Prelegenci prezentowali interesujące anegdoty z ich wizyt w Stanach Zjednoczonych związane z tematyką debaty. W gronie zaproszonych ekspertów wielokrotnie dochodziło do żywej wymiany zdań i rozbudowanych polemik m.in. w zakresie podejścia JFK do kryzysu kubańskiego z roku 1962, skuteczności inicjatywy legislacyjnej lokatora Białego Domu, czy sposobu oceny prezydentury popularnego „Jacka”. W drugiej części spotkania moderator oddał głos audytorium, które aktywnie włączyło się w zadawanie pytań prelegentom.

❖ **Społeczeństwo obywatelskie w dobie mediów społecznościowych**

9 października 2017 roku w Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego odbyła się ogólnopolska konferencja pt. „Społeczeństwo obywatelskie w dobie mediów społecznościowych” zorganizowana przez Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego. Partnerami wydarzenia byli: Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego oraz Fundacja Konrada Adenauera w Polsce. Konferencja stworzyła platformę do rzetelnej i pogłębionej debaty o wpływie mediów społecznościowych, fake news’ów czy hate’u na życie publiczne, demokrację, politykę i społeczeństwo obywatelskie. Dyskusja była ukierunkowana na dwie perspektywy badawcze – zarówno perspektywę globalną, jak i perspektywę polską.

W pierwszej kolejności zebranych licznie w auli bibliotecznej gości przywitał Mateusz Komorowski, prezes MISO. Następnie głos zabrali: dr Michał Strąg, dyrektor Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy – Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego, oraz Agnieszka Prokocka, sekretarz Fundacji Konrada Adenauera w Polsce.

Konferencja podzielona została na trzy sesje: sesję wprowadzającą, panel dyskusyjny poświęcony perspektywie globalnej oraz panel dyskusyjny poświęcony perspektywie polskiej.

W ramach sesji wprowadzającej swoje prezentacje wygłosili: Robert Kroplewski (radca prawny, pełnomocnik Ministra Cyfryzacji do spraw społeczeństwa informacyjnego), który wygłosił prezentację pt. „Transgraniczna cenzura przemysłowa a prawo do poznania rzeczowej informacji”, Martin Stysiak (rzecznik prasowy Urzędu Komunikacji Elektronicznej), który wygłosił prezentację pt. „Bezpieczeństwo w internecie”, Jacek Safuta (dyrektor Biura Informacyjnego Parlamentu Europejskiego w Polsce), który wygłosił prezentację pt. „Komunikacja instytucjonalna Parlamentu Europejskiego z obywatelami w dobie mediów społecznościowych” oraz dr Paweł Kuczma, (pracownik naukowy Katedry Technologii Informacyjnych Mediów, WDiB UW), który wygłosił prezentację pt. „Cyberpaństwo, cyberwładza, cyberspołeczeństwo – czyli dokąd może nas doprowadzić otwartość w sferze publicznej i jak tam trafić”.

Po przerwie kawowej rozpoczął się pierwszy panel dyskusyjny, poświęcony mediom społecznościowym w perspektywie globalnej. W moderowanej przez dr Renatę Mieńkowską-Norkienę (Rada Programowa MISO, INP UW) dyskusji wzięli udział: red. Konrad Piasecki (dziennikarz radiowy i telewizyjny), red. Agnieszka Gozdyra (dziennikarka Polsat News), prof. Wawrzyniec Konarski (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, UJ), Jakub Turowski (Head of Public Policy for Poland & Baltics at Facebook), Grzegorz Szczepański (CEO at Hill+Knowlton Strategies Poland) oraz gen. Krzysztof Bondaryk (b. wiceminister MSWiA, b. szef ABW).

Zdaniem red. Konrada Piaseckiego media społecznościowe w świecie idealnym pełniłyby rolę swoistej „agory XXI wieku”, zgromadzenia obywatelskiego, które stanowić miałyby platformę do wykluwania decyzji, inspirujących decyzje polityczne. W opinii red. Piaseckiego media społecznościowe w rzeczywistości wciąż są jednak w fazie kształtowania, ich bolączką jest przy tym treściowa sinusoida – merytoryczna dyskusja przeplatana jest „śmietnikiem informacyjnym” i wypowiedziami niosącymi znamiona tzw. „hejtu”. Jakkolwiek rola social media coraz bardziej wzrasta, to nie są one wciąż – zdaniem panelisty – samoistnym medium. Co przy tym istotne, media społecznościowe wciąż są silnie zależne od mediów tradycyjnych, na co wskazywać ma w szczególności to, że nie zdołały one wykreować autonomicznych od mediów tradycyjnych liderów opinii.

W opinii red. Agnieszki Gozdyry – przedstawionej w wygłoszonym przez nią wystąpieniu – media społecznościowe odgrywają doniosłą rolę w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, rozumianego jako samoorganizujący się oddolnie twór, który sam wytycza swoje cele i je następnie realizuje demokratycznymi formami. Zdaniem red. Gozdyry, social media zmieniają odbiór wydarzeń o znaczeniu historycznym – w czasach dawniejszych uczestnicy takich wydarzeń organizowali się mediami tradycyjnymi (np. listownie), co znacznie ograniczało możliwość samoorganizacji i dynamicznej reakcji. Jak zarazem zauważyła panelistka, obecnie dzięki natychmiastowej dostępności mediów społecznościowych obywatele mogą natychmiastowo reagować na ewentualne nadużycia ze strony władzy, co uwiaryściły przypadki manifestacji obywatelskich w Polsce w ostatnich miesiącach czy też Arabska Wiosna.

Prof. Wawrzyniec Konarski skupił się z kolei w swoim wystąpieniu na ocenie wpływu mediów społecznościowych na funkcjonowanie demokracji z punktu widzenia politologicznego. Social media w tym aspekcie są – w ocenie panelisty – użytecznym instrumentem samorealizacji obywatelskiej w państwach o „zastanych demokracjach” w kontekście zjawiska niskiej frekwencji wyborczej lub w sytuacji nadużywania władzy przez decydentów. Wyrazistym tego przykładem i swoistym fenomenem na skalę światową była w ostatnich czasach Islandia, gdzie społeczeństwo – organizując się przez social media – doprowadziło do obalenia nieuczciwych. w odbiorze społecznym, polityków. Media społecznościowe niosą jednakże – zdaniem prof. Konarskiego – również pewne zagrożenia. Nowym zjawiskiem jest tutaj w szczególności nadużywanie wolności słowa (mowa nienawiści) przez użytkowników Internetu. Co przy tym istotne, żeby media społecznościowe mogły pełnić efekt mobilizacyjny w kontekście partycypacji obywatelskiej w demokracji, niezbędne jest – w przekonaniu panelisty – równoległe istnienie efektywnego państwa prawnego. Obecnie problemem jest ponadto poczucie bezkarności w Internecie, obnażające słabość państwa. Kolejnym problemem mediów społecznościowych – zdaniem prof. Konarskiego – jest tzw. „zalew śmieciowy treści” i nierzadka jałowość prowadzonych w Internecie debat oraz ulotność cykulowanych w cyfrowym medium informacji.

Następnie głos zabrał dyr. Jakub Turowski, wskazując, że w Polsce z platformy Facebook korzysta ok. 15 mln Polaków, stąd rola mediów społecznościowych jest w naszym kraju nie do przecenienia. Wskazał ponadto, że dzięki social media zaszła zasadnicza zmiana w dostępie do treści i idei – jeszcze 10 lat temu w przeciętnej polskiej rodzinie posiadano dostęp do 1-2 gazet; obecnie wybór treści jest praktycznie nieograniczony, co naturalnie jest korzystne dla funkcjonowania demokracji i pluralizmu poglądów w niej prezentowanych. Im więcej możliwości kreowania treści przez użytkowników i im więcej uniwersalizmu w przekazie, tym bardziej niestety staje się widoczny ekstremizm w wypowiedziach poszczególnych użytkowników. Zdaniem panelisty ekstremizm ten – z jednej strony – jest zasadniczym problemem dla mediów społecznościowych, ale też – z drugiej strony – uświadamia on decydentów i organy regulacyjne o istnieniu i skali problemu i pozwala na podjęcie odpowiednich środków zaradczych. Oceniając rolę Facebooka względem social media, dyr. Turowski opisał ją jako „architektkę budynku agory”, o której wcześniej wspominał też red. Piasecki, ale podkreślił on jednocześnie, że Facebook nie wypowiada się aktywnie w ramach tak rozumianej agory.

Grzegorz Szczepański zwrócił z kolei uwagę na wpływ mediów społecznościowych na społeczeństwo obywatelskie w ujęciu globalnym, rozpatrując przy tym tę kwestię z biznesowego punktu widzenia. Zazaczył on, że pomimo faktu, iż obywatele jako konsumenci nie mają przełożenia na funkcjonowanie dużych korporacji, to media społecznościowe dały jednak możliwość wypowiedzenia się i zaznaczenia swojej obecności na szerokiej skali. W związku z powyższym – w ocenie panelisty – media społecznościowe mogą stanowić źródło tzw. „energii społecznej”, przejawiającej się choćby w postaci protestów konsumpcyjnych. W globalnej perspektywie dla konsumenta pierwszorzędne znaczenie może mieć bowiem to, jakie cele przyświecają danej korporacji, a jakość produktu znaczenie drugorzędne. Panelista podkreślił ponadto, że wpływ mediów społecznościowych jest wyraźny zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Jego zdaniem potwierdza to m.in. zaistniały fakt złożenia – za pośrednictwem Twittera – rezygnacji z członkostwa w Radzie Przemysłowej przy Prezydencie USA

(w której zasiadają prezesi największych amerykańskich korporacji) przez jej członków, co nastąpiło z uwagi na brak stanowczej prezydenckiej krytyki zamieszek w Charlottesville. Zdarzenie to było – w ocenie G. Szymańskiego – związane nie tyle z rozterkami natury moralnej, co raczej z presją wywieraną na te podmioty przez konsumentów i kontrolą sprawowaną przez klientów wobec korporacji. Jego zdaniem media społecznościowe mają potężny wpływ na rozwój społeczeństwa i, chociaż w Polsce wpływ ten nie ma takiego znaczenia jak za granicą, to panelista ten wyraził nadzieję, że w przyszłości tendencja ta ulegnie zmianie.

Jako ostatni w niniejszym panelu dyskusyjnym głos zabrał gen. Krzysztof Bondaryk, który wskazał, że media społecznościowe powinny być ujmowane jako produkt – przy założeniu, że społeczeństwo obywatelskie jest targetem dla korporacji, które je obsługują. Media społecznościowe – takie jak Facebook, Twitter czy Youtube – to, zdaniem panelisty, klasyczne przykłady uzupełniającego się „nowego biznesu”. Panelista podkreślił, że o tym, jak ważne są media społecznościowe, świadczą przeróżne zachowania wyborcze, np. w USA. Podkreślił, że media społecznościowe nie są jednak twórcą społeczeństwa obywatelskiego, albowiem ono istniało przed pojawieniem się mediów społecznościowych, również w Polsce. Gen. Bondaryk wskazał, że problematyczne jest to, czy użytkownik mediów społecznościowych jako ich target zachowuje autonomię, na ile poddaje się manipulacji, na ile manipulacja botami powoduje, że pewne problemy są pozycjonowane, sztucznie wywoływane, a w jakim zakresie pojawiają się one w sposób autentyczny, naturalny. Panelista poddał również pod rozważenie miejsce sztucznej inteligencji w mediach społecznościowych. W ocenie gen. Bondaryka problem cyfryzacji w wymiarze globalnym nie został wszechstronnie rozważony i na chwilę obecną nie sposób jest zidentyfikować wszystkich problemów w tym zakresie.

Wypowiedzi panelistów stanowiły punkt wyjścia do dalszej części dyskusji, prowadzonej w tym panelu z uwzględnieniem dedykowanych pytań zadawanych przez moderatora oraz przez publiczność. W tej części dyskusja została ukierunkowana m.in. na kwestię manipulacyjnego wykorzystywania mediów społecznościowych przez polityków czy też na kwestię aktywności współczesnego dziennikarza w mediach społecznościowych (w zestawieniu z mediami tradycyjnymi).

Po przerwie lunchowej rozpoczął się drugi panel dyskusyjny, poświęcony perspektywie polskiej. W debacie – moderowanej przez Mateusza Komorowskiego (prezesa MISO) – wzięli udział: Konrad Ciesiołkiewicz (Ekspert Komitetu Dialogu Społecznego KIG, dyrektor Komunikacji Korporacyjnej i CSR w Orange Polska), red. Łukasz Warzecha (publicysta DoRzeczy), red. Beata Biel (dziennikarka, koordynatorka platformy do weryfikacji fake news „Konkret24” w Grupie TVN), prof. Michał Bilewicz (Centrum Badań nad Uprzedzeniami UW), adw. Piotr Schramm oraz red. Maciej Orłoś (dziennikarz Telewizji WP). Moderator rozpoczął dyskusję w ramach tego panelu pytaniem ogólnym skierowanym do wszystkich prelegentów, a mianowicie zapytał, czy media społecznościowe wpływają na rozwój społeczeństwa obywatelskiego (i jeżeli tak – to w jaki sposób?) czy też jest to tylko iluzja?

Jako pierwszy w ramach drugiego panelu głos zabrał Konrad Ciesiołkiewicz. Panelista – wypowiadając się z perspektywy praktyka – stwierdził, że w chwili obecnej media społecznościowe co prawda wpływają na rozwój

społeczeństwa obywatelskiego, ale go nie budują w sensie pozytywnym (a przynajmniej nie w takim stopniu, jaki byłby oczekiwany). Ponadto zwrócił uwagę na kilka kwestii, które wpływają na to, że media społecznościowe utrudniają proces budowy społeczeństwa obywatelskiego. W tym zakresie Konrad Ciesiołkiewicz wskazał na różne negatywne konsekwencje wiążące się z zastosowaniem mediów społecznościowych, w tym na konsekwencje psychologiczne (m.in. na zjawisko tzw. „stresu informacyjnego” czy uzależnień behawioralnych), konsekwencje społeczne (np. na problem depersonalizacji), konsekwencje dla życia politycznego (m.in. na kwestię tzw. „polityki skandalu”) oraz na konsekwencje językowe (np. na kwestię uproszczenia języka i problem petryfikacji podziałów oraz antypatii społecznych przez język używany w social media). Przedstawiając wnioski, Konrad Ciesiołkiewicz wskazał, że dla procesu budowy społeczeństwa obywatelskiego w sensie pozytywnym szczególnie istotne jest budowanie i wzmacnianie „żywych relacji” (bezpośrednich spotkań) pomiędzy ludźmi, kwestia edukacji cyfrowej, kwestia wzmacniania postaw refleksyjnych oraz docenienie ośrodków eksperckich, watchdogów i innych podobnych instytucji, zaznaczając zarazem, że jest to nowy wymiar społecznej odpowiedzialności biznesu firm i instytucji.

Red. Łukasz Warzecha wskazał z kolei na celowość zdefiniowania samego pojęcia „społeczeństwo obywatelskie” przy rozważaniu wpływu mediów społecznościowych na budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Rozumiejąc „społeczeństwo obywatelskie” jako „osobiste, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i politycznym na różnych poziomach”, wpływ mediów społecznościowych na jego rozwój można ujmować w dwóch płaszczyznach. Media społecznościowe, powierzchownie oceniając, ułatwiają – zdaniem panelisty – zwoływanie się czy też zgromadzenie się, ale – z drugiej strony – dają też one bardzo łatwe usprawiedliwienie, dlaczego ta aktywność pozostaje tylko i wyłącznie na poziomie „kliknięcia” i w konsekwencji nie stanowi prawdziwego udziału w społeczeństwie obywatelskim. Red. Warzecha zwrócił również uwagę na zjawisko dehumanizacji drugiej osoby spotykanej w mediach społecznościowych, które to zjawisko zwiększa skalę nienawiści oraz sprzężenie zwrotne pomiędzy społecznościami internetowymi a politykami. Zdaniem panelisty media społecznościowe powodują, że stosunkowo łatwo sterować procesami poparcia społecznego. Bardzo wielu uczestników dyskusji społecznościowych bowiem emocjonalnie, ale bezrefleksyjnie powiela sformułowania polityka, który w ten sposób zyskuje uzasadnienie dla realizacji określonych zadań, ciesząc się poparciem społecznym. W uzupełnieniu do powyższego panelista stwierdził także, że dyskusje internetowe, wymierzone świadomie przeciwko innym osobom, nie mają nic wspólnego ze społeczeństwem obywatelskim.

Jako następna głos zabrała red. Beata Biel. Według poglądu red. Biel, odpowiedź na pytanie, czy media społecznościowe budują, czy niszczą społeczeństwo obywatelskie, zależy od takich czynników jak: wiedza medialna, wiedza cyfrowa, wiedza polityczna i kultura osobista użytkowników. Media społecznościowe – w ocenie panelistki – mogą bowiem zarówno dehumanizować, wzbudzać tzw. „hejt”, niszczyć debatę publiczną, ale mogą też jej pomagać. Przede wszystkim, zdaniem red. Biel, media społecznościowe dały ludziom możliwość współuczestniczenia, wyrażenia własnego zdania, podnoszenia spraw bolesnych, nagłośnienia tego, o czym nie zawsze mogli powiedzieć. Niekiedy, zdaniem panelistki, jest to oczywiście złudne, ale dzięki mediom społecznościowym ludzie mają wrażenie, że mają bezpośredni kontakt z politykami, że ich głos jest rzeczywiście słyszany. Nawet, gdy uwzględni się negatywne konsekwencje funkcjonowania mediów

społecznościowych, takich jak np. „hejt”, mimo wszystko dają one społeczeństwu możliwość współuczestniczenia. Co przy tym istotne, w opinii red. Biel, współuczestniczenie, dzięki mediom społecznościowym ma miejsce nie tylko w polityce, ale też w działalności charytatywnej (choć czasem kończy się to na popularnym „hashtagu”) i to też jest budowaniem wspólnotowości i społeczeństwa obywatelskiego. Dzięki informacji przekazywanej za pomocą mediów społecznościowych, a niekiedy nawet presji społecznej, zdaniem panelistki, jako społeczeństwo znacznie bardziej wspomagamy działalność charytatywną, filantropijną. Dobry tego przykład stanowi bardzo popularna w Internecie akcja pn. „Ice bucket challenge”, skutecznie wspierająca walkę ze stwardnieniem rozsianym poprzez zbiórkę publiczną. Ponadto, jak zwróciła uwagę panelistka pod koniec swojego wystąpienia, media społecznościowe dają też głos tym, którzy nie widzą swojej reprezentacji w mediach. W tym zakresie red. Biel przywołała badania amerykańskiej firmy *Common sense*, które pokazują, że aż 73% młodych ludzi uważa, że nie znajduje reprezentacji swoich poglądów w mediach. Ludzie ci uważają, że „media mówią do nich, a nie o nich”. Takie osoby wyrażają się więc na Facebooku, Instagramie, Snapchacie, co, niezależnie od formy, w ocenie panelistki, też stanowi przejaw społeczeństwa obywatelskiego. Red. Biel podkreśliła też, że o wielu wydarzeniach społecznie istotnych – czy to na szczeblu lokalnym, czy w państwach, w których można mówić o tzw. „deficycie demokracji” (z których relacja w ogóle nie pojawiłaby się w debacie publicznej) – wiemy właśnie dzięki mediom społecznościowym, o czym świadczy przykład Arabskiej Wiosny i wydarzeń z nią związanych. W konkluzji swojej wypowiedzi, panelistka wskazała, że dla „zwykłego Kowalskiego” Internet jest miejscem gdzie w końcu może porozmawiać o polityce, wydarzeniach ze świata, gdzie ma poczucie bycia wysłuchanym, którego nie ma w świecie rzeczywistym.

Po red. Beacie Biel głos zabrał prof. Michał Bilewicz. W nawiązaniu do wypowiedzi przedmówców, prof. Bilewicz podkreślił, że negatywnym zjawiskiem rzeczywiście występującym w związku z funkcjonowaniem mediów społecznościowych jest tzw. „slacktivism”, czyli brak rzeczywistego zaangażowania. Opcja tzw. „Facebook attendance”, „złajkowanie wydarzenia”, kliknięcie przycisku „wezmę udział”, czasami zachęca, ale czasami prowadzi do przyjęcia wygodnej postawy, że samo kliknięcie zwalnia użytkownika z obowiązku rzeczywistego uczestnictwa w wydarzeniu. Taka mobilizacja społeczna niczemu – zdaniem panelisty – nie służy. Jak podkreślił prof. Bilewicz, prowadzone są jednak badania, z których wynika, że istnieje czynnik rzeczywiście mobilizujący do uczestnictwa nie tylko wirtualnego – czynnikiem tym jest, jego zdaniem, możliwość „zamknięcia” wydarzenia tylko dla określonej grupy, stworzenia grupy, która nie będzie jawna. Jest to szczególnie ważne z perspektywy aktualnego dążenia przez niektóre państwa do zwiększania kontroli i postulowania, aby wszystko było jawne. Innym problemem mediów społecznościowych, z którego istnieniem zgadza się prof. Bilewicz, jest depersonalizacja przekazu, rozumiana jako dehumanizująca komunikacja w sieci, która ma miejsce w sytuacji braku rzeczywistego kontaktu, braku zetknięcia się z ekspresją emocjonalną drugiej osoby, która w realnym świecie powstrzymuje ludzi od agresji. Jak podkreślił panelista, w sieci jest inaczej – funkcjonują fake’owe konta, za pomocą których ludzie „wylewają hejt” w Internecie. Innym przykładem funkcjonowania mediów społecznościowych w oderwaniu od prawdziwej emocji jest tzw. „cyberbullying”. Tytułem przykładu, prof. Bilewicz przytoczył prostą czynność polegającą na przekazaniu dalej wiadomości, na powieleniu krzywdzącego komunikatu, np. obraźliwego zdjęcia przez młodych ludzi. Takie przekazanie jest bardzo łatwe tylko dopóki osobie przekazującej dalej wiadomość, zdjęcie

czy komunikat nie uświadomi się, że wywołuje u kogoś ból, przykre uczucie. Zdaniem panelisty należy więc zastanowić się, jaki będzie kierunek rozwoju Internetu, czy będzie się z tym rozwojem wiązało mniej lub więcej anonimowości dla użytkowników, czy możliwe będzie przekazanie nie tylko zdjęć, ale również emocji i gestów, istotnych w przekazie rzeczywistym.

Adw. Piotr Schramm nie zgodził się z przedmówcami wskazując, że nie wyobraża sobie budowania społeczeństwa obywatelskiego bez mediów społecznościowych. Panelista przytoczył też definicję „społeczeństwa obywatelskiego”, zgodnie z którą jest to „takie społeczeństwo, które charakteryzuje się aktywnością i zdolnością do samoorganizacji oraz określania i osiągania określonych celów bez impulsu ze strony władzy”. Co więcej, w kontekście aktywności i samoorganizacji adw. Schramm podkreślił znaczenie Facebooka jako źródła informacji o wydarzeniach, za pośrednictwem których wiele osób może wyrazić swój sprzeciw dla określonych działań politycznych. Zdaniem panelisty istotną zaletą mediów społecznościowych jest przy tym szybkość podawanej informacji. Adw. Schramm podkreślił też, że konieczne jest odróżnienie faktów i ich ocen – jego zdaniem nie sposób bowiem kwestionować faktu, że social media wywierają istotny wpływ na budowę społeczeństwa obywatelskiego (kwestią odrębną pozostaje w tym kontekście z kolei ocena tego, czy jest to wpływ korzystny oraz czy jest to wpływ, jakiego oczekujemy).

Jako ostatni w ramach prezentowanego panelu głos zabrał red. Maciej Orłóś. Red. Orłóś w swoim wystąpieniu w pierwszej kolejności zwrócił szczególną uwagę na zjawisko tzw. „hejtu” w mediach społecznościowych. Zwrócił on ponadto uwagę, że – jego zdaniem – wyrazistość, klarowność określonej osoby i poglądów przez nią wyrażanych za pośrednictwem mediów społecznościowych jest ściśle powiązana z jej popularnością w social media (mierzoną np. liczbą tzw. „polubień” na Facebooku). Panelista podkreślił, że on sam – występując w mediach społecznościowych – przeciwdziała pauperyzacji i nie chce swoimi wypowiedziami „podgrzewać” atmosfery, przy czym zdaje zarazem sobie sprawę, że tego typu postawa – ukierunkowana na formułowanie skrajnych, wręcz radykalnych wypowiedzi i, tym samym, na „podgrzewanie” atmosfery w dyskusjach np. na Facebooku – mogłaby mieć istotny walor pragmatyczny i mogłaby służyć zwiększeniu zasięgu jego odbiorców w mediach społecznościowych. Red. Orłóś wyraził pogląd, że dobrym przykładem osoby, która ma dobry „zasięg” w mediach społecznościowych – i w konsekwencji oddziałuje na ogromną grupę osób korzystających z mediów społecznościowych – jest Maciej Stuhr. Jednak zauważył on równocześnie, że popularność w mediach społecznościowych jest w tym przypadku (jak i w innych podobnych przypadkach) immanentnie związana z głoszeniem stanowczych, wyrazistych poglądów, ukierunkowanych na jeden (często skrajny) punkt widzenia. Ponadto panelista – pod koniec swojego wystąpienia – odniósł się do swoich doświadczeń w zakresie zjawiska tzw. „hejtu” w mediach społecznościowych i uznał, że wspomniany „hejt” jest czymś niezdrowym i – podejmując aktywność w social media – należy się starać być na niego w możliwie największym zakresie uodpornionym.

Po wypowiedziach panelistów prowadzona była moderowana dyskusja, skoncentrowana zarówno na pytaniach publiczności, jak i dedykowanych pytaniach moderatora. W tej części drugiego panelu zostały poruszone m.in. takie zagadnienia, jak tzw. „mowa nienawiści” oraz „cyberprzemoc” w polskich mediach społecznościowych. Zwrócono też m.in. uwagę na szeroko

rozumiany problem „hejtu” w mediach społecznościowych, dotyczącego nie tylko liderów opinii, lecz także ogółu osób korzystających z social media (w tym dzieci).

❖ **MISO patronem honorowym "Marketing & Media Summit 2017"**

Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego objął honorowy patronat nad konferencją „Marketing & Media Summit 2017”, która odbyła się 20 listopada 2017 roku, w Auli Uniwersytetu SWPS w Warszawie. Konferencja poświęcona była przemianom dokonywującym się w dziedzinie komunikacji zarówno w wymiarze biznesowym jak i społecznym, w wyniku szybkiego postępu cyfryzacji oraz nowoczesnym formom komunikacji w mediach, marketingu i biznesie.

„Marketing & Media Summit 2017” to doskonałe miejsce do nawiązania nowych kontaktów biznesowych, budowania relacji pomiędzy ludźmi marketingu oraz PR i dziennikarzami, poznania wzajemnych oczekiwań i wymiany doświadczeń.

Wydarzenie podzielone było na 4 kluczowe sesje:

- Smart Data (w tym dyskusja na temat RODO)
- Nowe formy i kanały komunikacji (m.in. VR, Live Streaming, omnichannel)
- Innowacje i efektywność w biznesie (m.in. robotyzacja, sztuczna inteligencja, machine learning)
- Fake News

W trakcie trwania konferencji, zaproszeni goście odpowiedzieli m.in. na pytania:

- Na ile innowacyjne rozwiązania i nowe technologie zmieniły formę treści i sposób dotarcia do użytkownika?
- Jak zmieniły się media i techniki marketingowe?
- Jakie są światowe trendy w komunikacji?

Nie zabrakło również dyskusji na temat smart data. Co wiemy o naszych klientach dzięki gromadzonym danym i jak tę wiedzę możemy wykorzystać. Dowiedzieliśmy się również jakie zmiany w zakresie gromadzenia, przechowywania i ochrony danych osobowych czekają nas w związku z RODO. Ekspert z GIODO Tomasz Soczyński wprowadził uczestników konferencji w tajniki zmian prawnych.

Podczas wydarzenia wystąpili polscy i międzynarodowi eksperci oraz praktycy reprezentujący środowiska mediów, nauki i biznesu, m.in.: Clive Marshall, CEO Press Association, Bogusław Chrabota, redaktor naczelny Rzeczpospolitej, prof. Andrzej Krakowski, wykładowca The City College of New York, Katarzyna Buszkowska, dyrektor Działu Informacje w Radiu Zet, Paweł Sala, współzałożyciel i dyrektor zarządzający FreshMail, Beata Biel kierująca projektem Konkret24 w Grupie TVN oraz Mirosław Kachniewski, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych. Konferencję poprowadził Maciej Orłoś.

❖ From Poland with Love. Sto lat relacji polsko-amerykańskich

7 listopada 2017 roku w Domu Spotkań z Historią w Warszawie odbyło się seminarium z profesorem Neal'em Pease z University Wisconsin-Milwaukee pt. „From Poland with Love. Sto lat relacji polsko-amerykańskich”. Wydarzenie zorganizowane zostało przez American Center Warsaw, Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Dom Spotkań z Historią. Moderatorem dyskusji, stanowiącej element seminarium, był członek Zarządu MISO Maciej Gorgol.

Profesor Neal Pease jest historykiem na Uniwersytecie Milwaukee-Wisconsin i redaktorem naczelnym periodyka „The Polish Review”. Specjalizuje się we współczesnej historii Polski i Europy Środkowej na którą patrzy z perspektywy Stanów Zjednoczonych. Szczególnym zainteresowaniem darzy relacje polsko-amerykańskie, którym poświęcił liczne książki oraz publikacje naukowe.

Spotkanie rozpoczął wykład wprowadzający prof. Pease'a, w ramach którego przybliżył on historyczny wymiar ostatnich 100-lat relacji pomiędzy odrodzonym Państwem Polskim, a Stanami Zjednoczonymi. W ramach wykładu historyk przywołał najważniejsze wydarzenia i postaci, które odegrały wiodącą rolę w formowaniu przyjaznych relacji pomiędzy Warszawą a Nowym Jorkiem, ze szczególnym uwzględnieniem Tadeusza Kościuszko, Kazimierza Pułaskiego, Woodrowa Wilsona oraz Jana Pawła II.

Następnie występujący w roli moderatora seminarium – Maciej Gorgol, przeprowadził dyskusję z udziałem profesora i zebranych w auli Domu Spotkań z Historią gości, w szczególności kierując pytania dotyczące miejsca Kazimierza Pułaskiego i Tadeusza Kościuszki w zbiorowej pamięci Amerykanów; form amerykańskiej pomocy wobec Solidarności, współpracy pomiędzy państwami po 1989 roku w ramach NATO i miejsca Polski w obecnej polityce zagranicznej prezydenta Donalda Trumpa, zwłaszcza w kontekście tegorocznej przemowy amerykańskiego prezydenta w trakcie wizyty na Placu Krasińskich w Warszawie.

❖ Warsaw Security Forum 2017

W dniach 8-9 listopada 2017 roku w hotelu DoubleTree by Hilton w Warszawie zorganizowana została międzynarodowa konferencja poświęcona tematyce bezpieczeństwa i współpracy w zakresie obronności pt. "Warsaw Security Forum". Na zaproszenie organizatorów – Fundacji im. Kazimierza Pułaskiego, członek Zarządu MISO Maciej Gorgol, wziął udział w jednej z dyskusji poświęconych strategicznym formom dialogu i współpracy pomiędzy Unią Europejską, Rosją oraz Stanami Zjednoczonymi.

Warsaw Security Forum (WSF) jest corocznym wydarzeniem organizowanym przez Fundację im. Kazimierza Pułaskiego. Konferencja jest miejscem wymiany doświadczeń i poglądów w obszarze polityki bezpieczeństwa państw członkowskich Unii Europejskiej, NATO oraz państw partnerskich. W wydarzeniu biorą udział wysocy przedstawiciele państwowi, ambasadorowie, politycy oraz eksperci specjalizujący się w sprawach międzynarodowych i w tematyce bezpieczeństwa.

Kluczowymi gośćmi tegorocznej, 4-tej edycji forum byli m. in. Vaira Vīķe - Freiberga (prezydent Łotwy), Giorgi Margvelashvili (prezydent Gruzji), Thomas Greminger (sekretarz generalny OBWE) oraz wicepremier Mateusz Morawiecki. W ramach konferencji zorganizowano liczne dyskusje panelowe, rozmowy okrągłostołowe (roundtable discussions), warsztaty oraz szkolenia.

Spotkania zostały podzielone na trzy podgrupy: global outlook track (perspektywa globalna), defence track (obronność) oraz security track (bezpieczeństwo).

❖ **Społeczeństwo obywatelskie: polska tradycja czy nowoczesny trend?**

13 listopada 2017 roku w siedzibie Fundacji Konrada Adenauera w Polsce odbyła się debata pt. „Społeczeństwo obywatelskie: polska tradycja czy nowoczesny trend?” zorganizowana w ramach IV. edycji Akademii Dziennikarstwa - projektu Fundacji Konrada Adenauera w Polsce i Akademii Telewizyjnej TVP. W spotkaniu, w charakterze prelegentów, wzięli udział: dr Renata Mieñkowska-Norkiene (MISO, INP UW), Katarzyna Batko-Tołuc (Watchdog Polska), Rafał Dymek (Polska Fundacja im. Roberta Schumana) oraz Alicja Grzybowska (Szlachetna Paczka), zaś moderatorem dyskusji był prezes MISO Mateusz Komorowski.

Tematem przewodnim IV Akademii było „Społeczeństwo obywatelskie po polsku”.

W ramach IV. edycji Akademii odbyły się wykłady, m.in.:

- język relacji telewizyjnej,
- prawo mediów,
- podstawy montażu telewizyjnego,
- podstawy sztuki operatorskiej,
- sztuka mówienia,

oraz zajęcia warsztatowe:

- sztuka rozmowy – wywiad,
- reporter przed kamerą – stand up,
- język relacji telewizyjnej – ćwiczenia,
- trening z prompterem.

Do udziału w Akademii Dziennikarstwa organizatorzy zapraszają co roku początkujących dziennikarzy, wiążących swoją przyszłość zawodową z pracą w mediach audiowizualnych, społecznie zaangażowanych i zainteresowanych polityką europejską, w szczególności stosunkami polsko-niemieckimi.

Celem Akademii Dziennikarstwa jest:

- doskonalenie warsztatu dziennikarskiego pod okiem najlepszych fachowców,
- podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników,
- rozwój umiejętności pracy z materiałem dziennikarskim,
- doskonalenie sprawności technicznej obróbki materiału,
- wzmocnienie aspektu etyki zawodowej w pracy dziennikarza.

❖ Katalonia et al., czyli polityczna mobilizacja narodów zależnych w Europie

12 grudnia 2017 roku odbyło się VII spotkanie w ramach Klubu Debat o Społeczeństwie Obywatelskim pt. „Katalonia et al., czyli polityczna mobilizacja narodów zależnych w Europie”, moderowane przez prof. Wawrzyńca Konarskiego (AFiB Vistula w Warszawie), z udziałem Gości Specjalnych: dr Katarzyny Kacprzak (AFiB Vistula w Warszawie), Pana Pawła Witeckiego (Kancelaria Sejmu), dr Szymona Bachrynowskiego (PWSZ w Kaliszu) oraz dr Marko Babić (UW). Spotkanie zorganizowane przez Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Fundację Konrada Adenauera w Polsce stworzyło płaszczyznę do rozmów na temat poczucia tożsamości narodowej, jej źródeł oraz perspektyw rozwoju.

Dyskusję rozpoczęło wprowadzenie prof. Wawrzyńca Konarskiego, w którym podjął się on próby nakreślenia ogólnego kontekstu dla zapowiadanych wystąpień prelegentów wskazując, że fenomen narodów zależnych i ich aktywizacji łącznie są z terminem ruchów etnoregionalistycznych odnoszonym do politycznej mobilizacji oddolnej pewnej grupy, która wyróżnia się na tle innych w jednym państwie. Profesor przytoczył casus Irlandii Północnej i wskazał przyczyny zaprzepaszczenia, przynajmniej obecnie, szansy na jej niepodległość.

Dr Katarzyna Kacprzak w swoim wystąpieniu skoncentrowała się na genezie poczucia tożsamości katalońskiej wskazując na znaczenie pamięci historycznej Księstwa Katalonii, języka oraz literatury katalońskiej oraz podkreślając że proces separatystyczny nie jest zjawiskiem nowym. Zwróciła uwagę, że lawinowy wzrost poparcia obywateli dla tendencji separatystycznych następuje od 2010 roku, kiedy Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że definicja Katalończyków jako narodu zawarta w Statucie Autonomii Katalonii nie jest prawnie obowiązująca oraz zakwestionował przepisy wzmacniające autonomię.

Pan Paweł Witecki wskazał na podstawy wspólnoty baskijskiej jakimi są język, poczucie niezależności i podmiotowości oraz istotne, zwłaszcza historycznie, prawa lokalne (fueros) analizując, w szczególności, znaczenie języka (euskera) niebędącego językiem indoeuropejskim, który miał i nadal ma istotne znaczenie w budowaniu świadomości kulturowej odrębności. W swoim wystąpieniu podkreślił rolę, jaką w budowaniu narodowości baskijskiej odegrał Sabino Arano kluczowy ideolog nacjonalizmu baskijskiego będący również autorem pierwszego podręcznika do nauki języka baskijskiego i założycielem, działającej do dziś, Baskijskiej Partii Narodowej.

Dr Szymon Bachrynowski przyjął metodę porównawczą zestawiając określone cechy nacjonalizmu walijskiego i szkockiego, w tym również na tle nacjonalizmu katalońskiego i baskijskiego. Prelegent skoncentrował się na współczesnych przejawach nacjonalizmu szkockiego i walijskiego w ramach procesu dewolucji i na różnicach występujących pomiędzy nimi, akcentując znaczenie szkockiego referendum niepodległościowego z 2014 roku oraz referendum walijskich dotyczących autonomii, w szczególności referendum z 1997 roku dotyczącego powołania Walijskiego Zgromadzenia Narodowego.

Dr Marko Babić podkreślił, że postrzega Bośnię i Hercegowinę oraz Kosowo raczej jako dwa projekty międzynarodowe niż samodzielne państwa oraz że projekty te są szczególnie wrażliwe na działania czynników zewnętrznych. Istotną część wystąpienia poświęcił jednemu z 3 narodów konstytutywnych –

Boszniakom (zgodnie z konstytucją tylko przedstawicielom 3 narodów, tj. Serbom, Chorwatom i Boszniakom przyznano czynne i bierne prawa wyborcze). Wskazał na trudności w definiowaniu genezy tego narodu i jego skomplikowaną sytuację geopolityczną (stanowią oni obecnie większość w Bośni i Hercegowinie, zdecydowaną większość w Federacji Bośni i Hercegowiny – ponad 70 %, a jednocześnie pod ich kontrolą pozostaje jedynie 25 % terytorium Federacji Bośni i Hercegowiny), a w konsekwencji na narastanie tendencji nacjonalistycznych.

Uczestnicy Klubu Debat zastanawiali się wspólnie również nad następującymi zagadnieniami:

- aktywizacja społeczności lokalnych;
- rewitalizacja języka walijskiego, wzrastająca rola języka katalońskiego i baskijskiego;
- znaczenie Brexit'u;
- niepodległość Kosowa a kwestia akcesji Serbii do Unii Europejskiej;
- wpływ religii na nacjonalizm;
- możliwość rewitalizacji Ligii Północnej we Włoszech, poczucie odrębności mieszkańców Fryzji;
- próby odzyskania wpływów na Bałkanach przez Rosję.

11. Główne zdarzenia prawne w działalności statutowej o skutkach finansowych:

Fundacja podpisała dwie umowy darowizny na łączną kwotę 90 000,00 zł.

12. Działalność gospodarcza:

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

13. Odpisy uchwał Zarządu Fundacji (w załączeniu do sprawozdania):

- Uchwała nr 1/2017 Zarządu Fundacji „Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego” z dnia 30 czerwca 2017 roku w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Fundacji za rok 2016.
- Uchwała nr 2/2017 Zarządu Międzynarodowego Instytutu Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 4 grudnia 2017 roku w sprawie utworzenia Centrum Analiz Międzynarodowego Instytutu Społeczeństwa Obywatelskiego.

14. Uzyskane w roku sprawozdawczym przychody ze:

- a) spadków: 0,00 zł
- b) zapisów: 0,00 zł
- c) darowizn: 90 000,00 zł
- d) zbiorów publicznych: 0,00 zł
- e) źródeł publicznych (w tym z budżetu państwa i gminy): 0,00 zł
- f) oprocentowania rachunków bankowych: 0,11 zł
- g) loterii: 0,00 zł
- h) odpłatnych świadczeń w ramach celów statutowych: 0,00 zł
- i) działalności gospodarczej: 0,00 zł
- j) inne rodzaje dochodów: 0,00 zł

15. Wysokość kosztów wynikających z:

- a) realizacji celów statutowych fundacji: 3 173,31 zł
- b) wydatków administracyjnych:
 - czynsze: 0,00 zł
 - usługi księgowe: 2 468,00 zł
 - opłaty pocztowe: 0,00 zł
 - opłaty bankowe: 202,00 zł
 - inne: 0,00 zł
- c) działalności gospodarczej: 0,00 zł
- d) pozostałe koszty: 0,00 zł

16. Liczba osób zatrudnionych w fundacji:

Fundacja nie zatrudniała pracowników.

17. Łączna kwota wynagrodzeń w roku sprawozdawczym osób zatrudnionych:

Nie dotyczy.

18. Wysokość rocznego wynagrodzenia:

Nie dotyczy.

19. Wydatki na wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia:

Fundacja nie zawierała umów cywilnoprawnych.

20. Udzielone przez fundację pożyczki pieniężne z podziałem wg ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania tych pożyczek:

Fundacja nie udzielała pożyczek pieniężnych.

21. Kwoty na rachunkach bankowych (ze wskazaniem banków):

84 637,13 zł - Bank Ochrony Środowiska S.A. I O.WARSZAWA

22. Wartość nabytych obligacji:

Fundacja nie nabyła obligacji.

23. Wartości objętych udziałów i nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek:

Fundacja nie objęła udziałów i nie nabyła akcji w spółkach prawa handlowego.

24. Nabyte nieruchomości, ich przeznaczenie oraz wysokość kwot wydatkowanych na ten cel:

Fundacja nie nabyła nieruchomości.

25. Nabyte pozostałe środki trwałe:

Fundacja nie nabyła pozostałych środków trwałych.

26. Wartość aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych:

- a) aktywa: 92 632,13 zł
- b) zobowiązania: 1 568,25 zł

27. Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne):

Fundacja nie prowadziła działalności zleconej przez podmioty państwowe i samorządowe.

28. Wynik finansowy działalności wyszczególnionej w pkt. 24:

Nie dotyczy.

29. Informacja o rozliczeniach fundacji z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych, a także o składanych deklaracjach podatkowych:

- Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu – CIT 8 (zysk 84 156,80 zł)
- Podatek dochodowy od osób prawnych – zwolnienie przedmiotowe

30. Informacje o przeprowadzonych w fundacji w roku sprawozdawczym kontrolach oraz wyniki tych kontroli:

W Fundacji nie była przeprowadzana żadna kontrola.

Prezes Fundacji
Mateusz Komorowski /-/